

A Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSz) Elnökségének

1/2010. (II.4.) ÁLLÁSFOGLALÁSA

a doktori iskolák megszűnő fokozatadási jogáról

1. A tényállás

A MAB által 2009-ben lefolytatott akkreditációs eljárások következményeképpen több magyarországi doktori iskolában előfordult, hogy működését ugyan nem függesztette fel a MAB, ugyanakkor valamely tudományágban elvesztette jogá doktori fokozat kiadására (iskolapélda: biológia-kémia doktori iskola innentől csak kémia). Az „elveszett” tudományágba tartozó doktoranduszok fokozatának megszerzése kétségessé vált, ezért a DOSz Jogsegély-szolgálatához fordultak. A felmerülő kérdéseket számos esetben informális úton lehetett rendezni, mostanra ugyanakkor a problémás ügyek száma és minősége elérte a kritikus tömeget.

2. A MAB vonatkozó szabályzatai

A Doktori Iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményeiről szóló MAB határozat (http://www.mab.hu/doc/91204DI_Kov.doc) 6.3.2. pontja értelmében a doktori iskola akkreditációjának *visszavonásáról* szóló MAB határozatban rendelkezni kell

- a) a hatályba lépés időpontjáról;
- b) a doktori iskolában folytatott képzés lezárásának határidejéről;
- c) az abszolutórium megszerzéséig még nem jutott doktoranduszok tanulmányai továbbfolytatásának módjáról (a javasolt fogadó intézmény(ek) megjelölésével);
- d) az abszolutóriummal rendelkezőknek, ill. a doktorjelölteknek a doktori fokozat odaítélésének módjáról (a javasolt fogadó intézmény(ek) megjelölésével).

Az I. és II. éves doktoranduszok a munkájukat egy másik doktori iskola keretében folytatják. Erre téma- és témavezető-váltás nélkül is jogszerű lehetőséget nyújt az, hogy a témavezetőt egy másik intézmény hasonló DI-ja témavezetőként elfogadhatja.

A III. éves doktoranduszt a képzési idő végéig, az értekezés megírásáig a témavezető segítheti, de a doktori fokozat megszerzésére másik intézmény hasonló doktori iskolájában kell jelentkezni. Ennek megkeresése a DI *erkölcsi* kötelessége. Ha ezt nem tudja biztosítani, akkor a MAB intézkedik. Az intézmény rektorának írásbeli kérésére a MAB hozzájárul, hogy a fokozatszerzési eljárásra jelentkezett doktorjelöltek a jogszabály szerinti két éven belül megvédhetik disszertációjukat a megszüntetés alatt álló doktori iskolában.

3. Következtetések

A probléma gyökere a fentiek értelmében abban áll, hogy a MAB csak a megszűnő DI esetében ír elő – és akkor is csupán erkölcsi – kötelezettséget az intézmény számára arra vonatkozóan, hogy a képzésben lévő, ill. azt befejező, de fokozatot még nem szerzett doktoranduszokkal mit tegyen. A MAB határozatában foglalt megoldás informálisan alkalmazható ugyan az 1. pontban említett esetekben, az intézmény ellenállása esetén ugyanakkor nehézkes.

4. Megoldási javaslatok

A helyzet megoldása érdekében a DOSz Elnöksége kezdeményezze az OKM – és elsősorban a MAB – intézkedését. Célszerű lenne, ha a fokozatadási jog megszüntetésével egyidejűleg a MAB kijelölné azt a DI-t, ahol a fokozat objektíve megszerzhető.

Készítette a DOSz Jogsegély-szolgálat